

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-334-7-43>

SANCTIONS AS AN INSTRUMENT OF THE EU'S SECURITY POLICY

САНКЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ БЕЗПЕКОВОЇ ПОЛІТИКИ ЄС

Kachuriner V. L. **Качурінер В. Л.**

*Candidate of Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of
International Law and Comparative
Jurisprudence
International Humanities University
Odesa, Ukraine*

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного права та
порівняльного правознавства
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Метою створення ООН стало прагнення міжнародної спільноти до врегулювання міжнародних спорів мирними засобами та встановлення справедливого світопорядку. Однак, агресія РФ проти України виявили слабкі сторони в діяльності Ради Безпеки ООН, зокрема, щодо можливості адекватно та своєчасно реагувати на акт агресії та порушення основних принципів міжнародного права з боку постійної держави-члена РБ ООН, оскільки право вето РФ фактично загальмувало роботу Ради Безпеки. Однак, в такому випадку надається субсидіарна компетенція щодо прийняття примусових заходів, зокрема, запровадження економічних санкцій, регіональній системі безпеки (ч. 1 ст. 53 Статуту ООН): «Рада Безпеки використовує, де це доречно, такі регіональні угоди або органи для примусових дій під її керівництвом» [1]. Таким чином, надаючи звіт відповідно ст. 54 Статуту в рамках Розділу VIII ООН, регіональні органи тим не менш не обмежені в «невід'ємному праві на індивідуальну та колективну самооборону» (ст. 51 Статуту ООН).

Обмежувальні заходи або «санкції» є важливим інструментом Спільної зовнішньої політики та політики безпеки ЄС. Вони використовуються ЄС як частина інтегрованого та комплексного політичного підходу, що передбачає політичний діалог, додаткові зусилля та використання інших інструментів, які є в його розпорядженні. Хоча вони називаються «санкціями», обмежувальні заходи ЄС не є каральними. Санкції мають на меті внести зміни в політику чи поведінку тих, на кого вони спрямовані, з метою просування цілей Спільної зовнішньої політики та політики безпеки ЄС.

У 2004 році Комітет з питань політики та безпеки погодив деякі основні принципи щодо: застосування санкцій, їх виконання, як

вимірювати та контролювати їхній вплив. Ці основні принципи включені до «керівних принципів щодо впровадження та оцінки обмежувальних заходів», які вперше були прийняті Радою в 2003 році та переглянуті та оновлені в 2005, 2009, 2012, 2017 і 2022 роках [2].

В ЄС діють три типи режимів санкцій. По-перше, є санкції, ухвалені ООН, які ЄС транспонує в законодавство ЄС («санкції ООН»). По-друге, ЄС може посилити санкції ООН шляхом застосування суворіших і додаткових заходів («змішані режими санкцій»). Нарешті, ЄС може також накладати санкції за власною ініціативою («автономні режими санкцій ЄС»). Зокрема, щодо країни-агресора ЄС застосовує автономний режим санкцій.

ЄС має понад 40 різних режимів санкцій. Деякі з них ухвалені Радою Безпеки ООН, а інші ухвалені ЄС самостійно. Рішення про прийняття, продовження або скасування режимів санкцій приймає Рада Європейського Союзу на основі пропозицій Верховного представника Союзу з питань закордонних справ і політики безпеки. Європейська комісія разом із Верховним представником вносять спільні пропозиції щодо санкцій до Ради для одностайного ухвалення. Тоді він стає застосовним законодавством ЄС після публікації в Офіційному журналі. Крім того, як охоронець договорів, Комісія відіграє важливу роль у нагляді за виконанням санкцій державами-членами.

Зокрема, ЄС працює над мінімізацією впливу на місцеве цивільне населення та на законну діяльність у відповідній країні. Вони розроблені таким чином, щоб мінімізувати несприятливі наслідки для тих, хто не несе відповідальності за політику чи дії, що призводять до запровадження санкцій.

Усі обмежувальні заходи, прийняті ЄС, повністю відповідають зобов'язанням за міжнародним правом, у тому числі щодо прав людини та основних свобод. 9 червня 2023 року Рада погодила свою позицію щодо гармонізації на рівні держав-членів кримінальних злочинів і покарань за порушення санкцій ЄС. Законопроект визначає, яка поведінка є кримінальним правопорушенням та передбачає відповідні покарання.

ЄС переслідує відповідні цілі при введенні санкцій: захист цінностей, основних інтересів та безпеки ЄС; збереження миру; зміцнення та підтримка демократії, верховенства права, прав людини та принципів міжнародного права; запобігання конфліктам і зміцнення міжнародної безпеки

Голова Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн заявила, що: «Наші санкції (тобто санкції з боку ЄС) сильно розмивають економічну базу Росії, відбираючи в неї будь-яку перспективу модернізації. Ми продовжуватимемо тиск на Росію і на тих, хто її підтримує на полі бою.

Ми продовжуватимемо переслідувати поплічників Путіна. І ми переслідуватимемо тих, хто допомагає Росії обійти санкції або поповнити її військовий арсенал» [3].

Сьогодні ЄС демонструє найбільшу ефективність щодо застосування економічних санкцій та підтримку регіональної системи безпеки з огляду на існуючий збройний конфлікт в Європі.

Література:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26 червня 1945 р. Київ, 2008. 38 с. URL: <http://surl.li/dndtn> (дата звернення: 15.07.2023).

2. Sanctions Guidelines – update. Brussels, 4 May 2018. URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5664-2018-INIT/en/pdf> (дата звернення: 15.07.2023).

3. Санкції, запроваджені ЄС щодо Росії через вторгнення в Україну. URL: https://eu-solidarity-ukraine.ec.europa.eu/eu-sanctions-against-russia-following-invasion-ukraine_uk (дата звернення: 15.07.2023).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-334-7-44>

A BRIEF DESCRIPTION OF MILITARY POLICE IN NATO COUNTRIES

СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА ВІЙСЬКОВОЇ ПОЛІЦІЇ В КРАЇНАХ НАТО

Krasnokutsky O. V.

*Candidate of Law Sciences,
senior researcher of the research
department of military-legal problems of the
research department of resource provision
problems in the military sphere, the sphere
of defense and military construction of the
Center for Military and Strategic Studies of
the National Defense University of Ukraine
Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0009-0001-9484-0742>*

Краснокутський О. В.

*кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник науково-
дослідного відділу військово-правових
проблем науково-дослідного управління
проблем ресурсного забезпечення у
воєнній сфері, сфері оборони та
військового будівництва Центру воєнно-
стратегічних досліджень Національного
університету оборони України
м. Київ, Україна <https://orcid.org/0009-0001-9484-0742>*

Ця праця присвячена розгляду стислих характеристик військової поліції низки іноземних держав, у тому числі США, ФРН, Франції та Великобританії. Це необхідно для розуміння основних функцій, завдань та структури військової поліції, що може бути корисним під час аналізу